

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

720

Na temelju članka 56. stavka 1. alineje 3., a u s vezi s člankom 57. stavkom 1. Zakona o hrani (»Narodne novine« broj 46/07), ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

PRAVILNIK

O UČESTALOSTI UZORKOVANJA TRUPOVA, MLJEVENOG MESA I MESNIH PRIPRAVAKA TE UVJETIMA I NAČINU SMANJENJA BROJA ELEMENTARNIH JEDINICA UZORKA U OBJEKTIMA MANJEG KAPACITETETA PROIZVODNJE

Područje primjene

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom se propisuje učestalost uzorkovanja trupova, mljevenog mesa i mesnih pripravaka te uvjeti i načini smanjenja broja elementarnih jedinica uzorka u objektima manjeg kapaciteta proizvodnje, a u odnosu na zahtjeve propisane u Pravilniku o mikrobiološkim kriterijima za hranu [\[1\]](#) (»Narodne novine« broj 74/08, 156/08).

(2) Mljeveno meso u smislu ovoga Pravilnika ne podrazumijeva mljeveno meso kojega subjekt u poslovanju s hranom (u daljnjem tekstu: SPH) melje na komadiće iz usluge neposredno krajnjem potrošaču.

(3) Mesni pripravci u smislu ovoga Pravilnika ne podrazumijevaju mesne pripravke koje SPH termički obrađuje prije stavljanja na tržište.

Učestalost uzorkovanja

Članak 2.

(1) U skladu s Poglavljem 3. Prilogom I. Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu (»Narodne novine« broj 74/08, 156/08) učestalost uzimanja uzoraka može biti smanjenja u objektima odobrenim i odobrenim pod posebnim uvjetima i to u:

– objektima za klanje goveda, konja, svinja, ovaca ili koza čiji godišnji kapaciteti klanja ne prelaze 7.000 goveda ili konja ili 15.000 svinja ili ovaca ili koza, učestalost uzorkovanja s trupova se smanjuje na način propisan u Prilogu 1.A ovoga Pravilnika;

– objektima za klanje peradi čiji godišnji kapaciteti ne prelaze 1.000.000 brojlera ili 100.000 pura, učestalost uzorkovanja s trupova se smanjuje na način propisan u Prilogu 1.B ovoga Pravilnika;

– objektima za proizvodnju mljevenog mesa i mesnih pripravaka čiji mjesečni kapaciteti proizvodnje ne prelaze 10 tona mljevenog mesa ili mesnih pripravaka, učestalost uzorkovanja se smanjuje na način propisan u Prilogu 2. ovoga Pravilnika;

– objektima iz prethodne alineje koji proizvode mesne pripravke namijenjene za jelo sirove a čiji mjesečni kapaciteti ne prelaze 1 tonu, učestalost uzorkovanja se smanjuje na način propisan u Prilogu 3. ovoga Pravilnika.

(2) Godišnji kapaciteti proizvodnje za objekte iz stavka 1. ovoga članka određuju se:

– kod novootvorenih objekata po predviđenom/mogućem godišnjem kapacitetu ovisno o vrsti objekta;

– za sve ostale objekte prema kapacitetu u proteklih 12 mjeseci ili protekloj kalendarskoj godini rada objekta.

(3) Mjesečni kapacitet proizvodnje računa se tako da se godišnji kapacitet proizvodnje podijeli sa 12.

(4) Ako se pri ispitivanju dobije nezadovoljavajući rezultat uzorka ili skupnog uzorka, SPH mora ponovno uzimati uzorke prema početnoj učestalosti uzorkovanja propisanoj u Prilogu 1., 2. ili 3. ovoga Pravilnika.

Broj elementarnih jedinica uzorka

Članak 3.

(1) SPH koji proizvode mljeveno meso i mesne pripravke, a koji ispunjavaju zahtjeve propisane člankom 5. stavkom 3. Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu (»Narodne novine« broj 74/08, 156/08) te čiji kapacitet proizvodnje mljevenog mesa ili mesnih pripravaka ne prelazi 5 tona mjesečno, mogu u okviru plana uzimanja uzoraka smanjiti broj elementarnih jedinica pri uzorkovanju za ispitivanje na *Salmonella* spp. na način propisan u Prilogu 2. ovoga Pravilnika.

(2) SPH koji proizvode mesne pripravke namijenjene za jelo sirove (tatarski biftek i sl.), a koji ispunjavaju zahtjeve propisane člankom 5. stavkom 3. Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu (»Narodne novine« broj 74/08, 156/08) te čiji kapacitet proizvodnje ne prelazi 500 kg mjesečno, mogu u okviru plana uzimanja uzoraka smanjiti broj elementarnih jedinica pri uzorkovanju za ispitivanje na *Salmonella* spp. na način propisan u Prilogu 3. ovoga Pravilnika.

Članak 4.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/09-01/297

Urbroj: 525-13-1-0502/10-10

Zagreb, 2. ožujka 2010.

PRILOG 1

A. Učestalost uzorkovanja u klaonicama s trupova goveda, svinja, ovaca, koza i konja ovisno o kapacitetima proizvodnje

	Godišnji kapacitet proizvodnje	Učestalost uzorkovanja	
		Početna učestalost uzorkovanja	Smanjena učestalost uzorkovanja (kod zadovoljavajućih rezultata)
A1	od 1.001 do 7.000 goveda ili konja	<i>Enterobacteriaceae</i> i aerobne mezofilne bakterije: 5 trupova svaka 2 tjedna barem 2 mjeseca uzastopno	<i>Enterobacteriaceae</i> i aerobne mezofilne bakterije: 5 trupova mjesečno
	od 4.001 do 15.000 svinja, ili ovaca ili koza	<i>Salmonella</i> spp.: 5 trupova svaka 2 tjedna barem 2 mjeseca uzastopno	<i>Salmonella</i> spp.: 5 trupova mjesečno
A2	od 101 do 1.000 goveda ili konja	<i>Enterobacteriaceae</i> i aerobne mezofilne bakterije: 5 trupova kvartalno	
	od 1.001 do 4.000 svinja, ili ovaca ili koza	<i>Salmonella</i> spp.: 5 trupova kvartalno	
A3	od 101 do 1.000 svinja, ili ovaca ili koza	<i>Enterobacteriaceae</i> i aerobne mezofilne bakterije: 5 trupova u polugodištu	
		<i>Salmonella</i> spp.: 5 trupova u polugodištu	
A4	do 100 goveda ili konja ili svinja ili ovaca ili koza	<i>Enterobacteriaceae</i> i aerobne mezofilne bakterije, <i>Salmonella</i> spp.: 5 trupova godišnje	

Tumačenje rezultata:

GOVEDA, KONJI, OVCE, KOZE

	Zadovoljavajuće	Prihvatljivo	Nezadovoljavajuće
Aerobne mezofilne bakterije	≤ 3.5 (2.8) log cfu/cm ² dnevnog prosjeka	> 3.5 (2.8) i ≤ 5.0 (4.3) log cfu/cm ² dnevnog prosjeka	> 5.0 (4.3) log cfu/cm ² dnevnog prosjeka
<i>Enterobacteriaceae</i>	≤ 1.5 (0.8) log cfu/cm ² dnevnog prosjeka	> 1.5 (0.8) i ≤ 2.5 (1.8) log cfu/cm ² dnevnog prosjeka	> 2.5 (1.8) log cfu/cm ² dnevnog prosjeka
<i>Salmonella</i> spp.	broj pozitivnih je ≤ 1 od 20 (vrijedi samo za A1)	–	broj pozitivnih je > 1 od 20 (vrijedi samo za A1)
SVINJE			
Aerobne mezofilne bakterije	≤ 4.0 (3.3) log cfu/cm ² dnevnog prosjeka	> 4.0 (3.3) i ≤ 5.0 (4.3) log cfu/cm ² dnevnog prosjeka	> 5.0 (4.3) log cfu/cm ² dnevnog prosjeka
<i>Enterobacteriaceae</i>	≤ 2.0 (1.3) log cfu/cm ² dnevnog prosjeka	> 2 (1.3) i ≤ 3.0 (2.3) log cfu/cm ² dnevnog prosjeka	> 3.0 (2.3) log cfu/cm ² dnevnog prosjeka
<i>Salmonella</i> spp.	broj pozitivnih je ≤ 2 od 20 (vrijedi samo za A1)	–	broj pozitivnih je > 2 od 20 (vrijedi samo za A1)

Napomene:

- 1) Uzorkovanje treba provoditi odvojeno za svaku vrstu životinja. U jednoj seriji potrebno je uzorkovati 5 trupova; 1 uzorak podrazumijeva 1 trup.
- 2) Broj navedenih trupova u jednom uzorku podrazumijeva uzorkovanje unutar jednog klaoničkog lota.
- 3) Aerobne mezofilne bakterije i *Enterobacteriaceae* – kriterij je ispod definiranog log prosjeka na razini 5 uzoraka. Granične vrijednosti (m i M) primjenjuju se samo na uzorke uzete destruktivnom metodom, dok su kriteriji za uzorke uzete nedestruktivnom metodom (spužvom) niži i prikazani u ().
- 4) Za A2, A3 i A4 kategoriju prihvatljiva vrijednost za *Salmonella* spp. = 0 / broj uzoraka

PRILOG 1.

B. Učestalost uzorkovanja u klaonicama peradi ovisno o kapacitetima proizvodnje

	Godišnji kapacitet	Učestalost uzorkovanja
--	--------------------	------------------------

	proizvodnje	Početna učestalost uzorkovanja	Smanjena učestalost uzorkovanja (kod zadovoljavajućih rezultata)
B1	od 100.001 do 1.000.000 brojlera	<i>Salmonella</i> spp.: 5 uzoraka u svaka 2 tjedna barem 3 mjeseca uzastopno	<i>Salmonella</i> spp.: 5 uzoraka jednom u mjesecu
	od 10.001 do 100.000 pura	<i>Salmonella</i> spp.: 5 uzoraka u svaka 2 tjedna barem 3 mjeseca uzastopno	<i>Salmonella</i> spp.: 5 uzoraka jednom u mjesecu
B2	od 5.501 do 100.000 brojlera	<i>Salmonella</i> spp.: 5 uzoraka kvartalno	
	od 5.501 do 10.000 pura	<i>Salmonella</i> spp.: 5 uzoraka kvartalno	
B3	do 5.500 brojlera	<i>Salmonella</i> spp.: 5 uzoraka u polugodištu	
	do 5.500 pura	<i>Salmonella</i> spp.: 5 uzoraka u polugodištu	

Tumačenje rezultata:

BROJLERI, PURE		
	Zadovoljavajuće	Nezadovoljavajuće
<i>Salmonella</i> spp.	prisutnost ustanovljena u ≤3 od 20 ispitivanih uzoraka (vrijedi samo za B1)	prisutnost ustanovljena u više od 3 od 20 ispitivanih uzoraka (vrijedi samo za B1)

Napomena:

- 1) Uzorkovanje treba provoditi odvojeno za svaku vrstu životinja.
- 2) Broj navedenih trupova u jednom uzorku podrazumijeva uzorkovanje unutar jednog klaoničkog lota.
- 3) Za B2 i B3 kategoriju prihvatljiva vrijednost za *Salmonella* spp. = 0 / broj uzoraka.

PRILOG 2

Učestalost uzorkovanja mljevenoga mesa, mesnih pripravaka i strojno otkoštenog mesa (SOM) ovisno o kapacitetima proizvodnje

Mjesečni kapaciteti proizvodnje	Vrsta mesa	Učestalost uzorkovanja	
		Početna učestalost uzorkovanja	Smanjena učestalost uzorkovanja (kod zadovoljavajućih rezultata)
od 5 do 10 tona mljevenog mesa/SOM-a	sve vrste mesa, osim mesa peradi	<i>E. coli</i> i aerobne mezofilne bakterije: 1 uzorak u 2 tjedna, do dobivanja 6 uzastopnih zadovoljavajućih rezultata <i>Salmonella</i> spp.: 1 uzorak u 2 tjedna, do dobivanja 6 uzastopnih zadovoljavajućih rezultata	<i>E. coli</i> i aerobne mezofilne bakterije: 1 uzorak mjesečno <i>Salmonella</i> spp.: 1 uzorak mjesečno
od 5 do 10 tona mesnih pripravaka	sve vrste mesa, osim mesa peradi	<i>E. coli</i>: 1 uzorak u 2 tjedna, do dobivanja 6 uzastopnih zadovoljavajućih rezultata <i>Salmonella</i> spp.: 1 uzorak u 2 tjedna, do dobivanja 6 uzastopnih zadovoljavajućih rezultata	<i>E. coli</i>: 1 uzorak mjesečno <i>Salmonella</i> spp.: 1 uzorak mjesečno
od 1 do 5 tona mljevenog mesa/SOM-a	sve vrste mesa, osim mesa peradi	<i>E. coli</i> i aerobne mezofilne bakterije: 1 uzorak mjesečno, do dobivanja 4 uzastopna zadovoljavajuća rezultata <i>Salmonella</i> spp.: 1 uzorak mjesečno, do dobivanja 4 uzastopna zadovoljavajuća rezultata	<i>E. coli</i> i aerobne mezofilne bakterije: 1 uzorak u 2 mjeseca <i>Salmonella</i> spp.: 1 skupni uzorak mjesečno
	meso peradi	<i>Salmonella</i> spp.: 1 uzorak mjesečno	
od 1 do 5 tona mesnih pripravaka	sve vrste mesa, osim mesa	<i>E. coli</i>: 1 uzorak mjesečno, do	<i>E. coli</i> :

	peradi	dobivanja 4 uzastopna zadovoljavajuća rezultata <i>Salmonella</i> spp.: 1 uzorak mjesečno, do dobivanja 4 uzastopna zadovoljavajuća rezultata	1 uzorak u 2 mjeseca <i>Salmonella</i> spp.: 1 skupni uzorak mjesečno
	meso peradi	<i>Salmonella</i> spp.: 1 uzorak mjesečno	
od 501 kg do 1 tone mljevenog mesa/SOM-a	sve vrste mesa, osim mesa peradi	<i>E. coli</i> i aerobne mezofilne bakterije: 1 uzorak u 2 mjeseca, do dobivanja 3 uzastopna zadovoljavajuća rezultata <i>Salmonella</i> spp.: 1 uzorak u 2 mjeseca, do dobivanja 3 uzastopna zadovoljavajuća rezultata	<i>E. coli</i> i aerobne mezofilne bakterije: 1 uzorak svaka 4 mjeseca <i>Salmonella</i> spp.: 1 skupni uzorak jednom u 2 mjeseca
	meso peradi	<i>Salmonella</i> spp.: 1 skupni uzorak mjesečno	
od 501 kg do 1 tone mesnih pripravaka	sve vrste mesa, osim mesa peradi	<i>E. coli</i> : 1 uzorak u 2 mjeseca, do dobivanja 3 uzastopna zadovoljavajuća rezultata <i>Salmonella</i> spp.: 1 uzorak jednom u 2 mjeseca, do dobivanja 3 uzastopna zadovoljavajuća rezultata	<i>E. coli</i> : 1 uzorak svaka 4 mjeseca <i>Salmonella</i> spp.: 1 skupni uzorak jednom u 2 mjeseca
	meso peradi	<i>Salmonella</i> spp.: 1 skupni uzorak mjesečno	
do 500 kg mljevenog mesa/SOM-a	sve vrste mesa, osim mesa peradi	<i>E. coli</i> i aerobne mezofilne bakterije: 1 uzorak u 4 mjeseca, do dobivanja 3 uzastopna zadovoljavajuća rezultata	<i>E. coli</i> i aerobne mezofilne bakterije: 1 uzorak u polugodištu <i>Salmonella</i> spp.: 1 skupni uzorak jednom u

		<i>Salmonella</i> spp.: 1 skupni uzorak u 2 mjeseca, do dobivanja 3 uzastopna zadovoljavajuća rezultata	4 mjeseca
	meso peradi	<i>Salmonella</i> spp.: 1 skupni uzorak mjesečno	
do 500 kg mesnih pripravaka	sve vrste mesa, osim mesa peradi	<i>E. coli</i> : 1 uzorak u 4 mjeseca, do dobivanja 3 uzastopna zadovoljavajuća rezultata <i>Salmonella</i> spp.: 1 skupni uzorak u 2 mjeseca, do dobivanja 3 uzastopna zadovoljavajuća rezultata	<i>E. coli</i> : 1 uzorak u polugodištu <i>Salmonella</i> spp.: 1 skupni uzorak jednom u 4 mjeseca
	meso peradi	<i>Salmonella</i> spp.: 1 skupni uzorak mjesečno	

Napomena:

1) Uzorak je uzorak sastavljen od 5 elementarnih jedinica od kojih se svaka ispituje prema zadanim parametrima te se dobiva 5 rezultata, a rezultati se interpretiraju sukladno Pravilniku o mikrobiološkim kriterijima za hranu (»Narodne novine« broj 74/08, 156/08).

2) Skupni uzorak se dobiva na način da osoba koja uzorkuje združi pet elementarnih jedinica u uzorak te se ispitivanje provodi na tom uzorku i dobije se jedan rezultat koji se interpretira sukladno Pravilniku o mikrobiološkim kriterijima za hranu (»Narodne novine« broj 74/08, 156/08).

3) Mljeveno meso, mesni pripravci i strojno otkoštено meso (SOM) su pojmovi propisani Pravilnikom o higijeni hrane životinjskog podrijetla [\[2\]](#) (»Narodne novine« broj 99/07).

PRILOG 3

**Učestalost uzorkovanja mesnih pripravaka namijenjenih za jelo sirovih
ovisno o kapacitetima proizvodnje**

Mjesečni kapacitet proizvodnje	Učestalost uzorkovanja	
	Početna učestalost uzorkovanja	Smanjena učestalost uzorkovanja (kod

		zadovoljavajućih rezultata)
od 501 kg do 1 tone mesnih pripravaka namijenjenih za jelo sirovih	<i>E. coli:</i> 1 uzorak mjesečno, do dobivanja 6 uzastopnih zadovoljavajućih rezultata <i>Salmonella</i> spp.: 1 uzorak u 2 tjedna, do dobivanja 6 uzastopnih zadovoljavajućih rezultata	<i>E. coli:</i> 1 uzorak u 2 mjeseca <i>Salmonella</i> spp.: 1 uzorak mjesečno
od 101 kg do 500 kg mesnih pripravaka namijenjenih za jelo sirovih	<i>E. coli:</i> 1 uzorak u 2 mjeseca, do dobivanja 4 uzastopna zadovoljavajuća rezultata <i>Salmonella</i> spp.: 1 uzorak mjesečno, do dobivanja 4 uzastopna zadovoljavajuća rezultata	<i>E. coli:</i> 1 uzorak kvartalno <i>Salmonella</i> spp.: 1 skupni uzorak mjesečno
do 100 kg mesnih pripravaka namijenjenih za jelo sirovih	<i>E. coli:</i> 1 uzorak kvartalno, do dobivanja 3 uzastopna zadovoljavajuća rezultata <i>Salmonella</i> spp.: 1 skupni uzorak mjesečno, do dobivanja 4 uzastopna zadovoljavajuća rezultata	<i>E. coli:</i> 1 uzorak u polugodištu <i>Salmonella</i> spp.: 1 skupni uzorak u 2 mjeseca

Napomena:

1) Uzorak je uzorak sastavljen od 5 elementarnih jedinica od kojih se svaka ispituje prema zadanim parametrima te se dobiva 5 rezultata, a rezultati se interpretiraju sukladno Pravilniku o mikrobiološkim kriterijima za hranu (»Narodne novine« broj 74/08, 156/08).

2) Skupni uzorak se dobiva na način da osoba koja uzorkuje združi pet elementarnih jedinica u uzorak te se ispitivanje provodi na tom uzorku i dobije se jedan rezultat koji se interpretira sukladno Pravilniku o mikrobiološkim kriterijima za hranu (»Narodne novine« broj 74/08, 156/08).

[1] Pravilnikom se preuzimaju odredbe Uredbe (EZ-a) broj 2073/2005 o mikrobiološkim kriterijima za hranu

[2]Pravilnikom se preuzimaju odredbe Uredbe (EZ-a) broj 853/2004 kojom se utvrđuju posebna pravila higijene hrane životinjskog podrijetla